

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Et Virtutes Venerabilis Patris Lvdovici De Ponte, Societatis Jesu

Lamparter, Heinrich

Jngolstadii, 1662

Cap. VIII. Ludovici Religio, & familiaritas cum Deo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43978

CAPUT VIII.

LUDOVICI RELIGIO, ET
FAMILIARITAS CVM
DEO.

I.

EA fuit in Ludovico reveren. *Ludovi-*
tia Divinæ Majestatis, quam. *ci reve-*
semper animo præsentem, ac per *rētia er-*
lumen fidei gloria circumfusam, *ga Ma-*
intuebatur, ut cū cernuus eam *jestatem*
adoraret (adorabat autem sæpissi- *DEI.*
mè) videretur infra terram, & fines
terrum, ad nihilum usque se velle
demittere. Convalescebat quon-
dam à gravissima infirmitate, nec
sine adminiculo scipionis poterat
pedibus consistere. Visurus ad eum
Joannes de Benavides, audivit in-
genti spiritu pronunciantem illa
verba Psalmi, quibus invitamur ad
laudes DEI canendas: *Venite adore-*
mus & procidamus ante DEVM, ac
simul tanto impetu procidentem
in

CAPUT

in genua, ut conclave tremore
 concuteret. Apertâ silentio janua
 vidit humi flexum, ac desuper, cin-
 gulo tenus, undante lucis globo
 circumdatū. Territus clausâ janua
 recessit; at ubi recogitavit, an non
 fuisset hoc suorum oculorum lu-
 dibrium, redijt, inspexit; eodem in
 situ, & splendore cōstitutum vultu
 inflammato, & reliqua Psalmi re-
 citantem invenit.

II.

Preces Solebat autem Horas Canonias
horarias cas, cū egredi poterat è cubiculo,
ut pere- è genibus recitare coram Venera-
gerit. bili Sacramento; aut saltem versare
 illud, cū non potuit egredi. Er-
 ratque sic intentus his precibus, ut
 licet auditu esset minimè obtuso,
 januam ab adventatibus pulsata
 non perciperet: quòd si quem in-
 trasse notaret, signo dato iussit
 expectare paulisper, donec Horam
 unam ad finem perduxisset. Quan-
 do

do morbus non sinebat eum esse
in poplitibus, in humili scabello
nusquam inclinatus orabat: quan-
do verò etiam socium admittere
cogebatur, ut orarent invicem,
miro ardore fatebantur se accendi.
Cum ob spirandi difficultatem
pronunciare preces non poterat,
intus eas ac submissè, non minore
sensu ac ardore canebat, utcumque
à medicis liber ab eo penso judica-
retur. Neque pro Romano prolixo
voluit unquam privilegium bre-
vioris admittere. Consueverat
etiam raptim interspirare, cum
Psalmi suggererent affectum, lon-
giore verò pausam facere solemnibus
Psalmorum clausulæ, quæ sanctis-
simis Divinitatis Personis gloria
canitur, singulas dilaudando, velut
inter choros cœlestes constitutus.
Nec absimili sensu recitabat illum
locum, quo *sanctum & terribile no-
men Dei* prædicatur. Varios insu-
per

Q per

per modos adinvenit, attentius
 persolvendi has preces. Primus est,
 unum Psalmum DEI Patris honori
 dicare, alterum Filij, tertium Spiritus;
 à quolibet eorum aliquid certi petendo,
 & animadvertendo, quid in Psalmo
 spectans ad ejus honorem, quod ei
 gratuleris, occurrat. Sic etiam unum
 Deiparæ, alterum alteri Beatorum
 licebit tribuere. Secundus, referre
 Psalmum in gratiarum actionem pro
 certo beneficio divinitus accepto,
 alium pro alio, petendo simul gratiam
 agnoscendi magnitudinem beneficii,
 rectèque illo utendi in obsequia
 DEI. Tertius, quolibet Psalmo
 petere à DEO certam virtutem,
 annotando si quis locus in eo
 spectans ad illam occurrat. Quartus
 denique recitare unum Psalmum
 in honorem unius Mysterii, vel articuli
 Vitæ & Passionis Christi, cuiuslibet
 eorum estimationem, amorem,

rem, imitationem petendo. Quæ
tanta varietas non potuit alterius
rei inter orandum cogitationem,
vel tedium prolixitatis admittere.

III.

Excogitavit insuper varios *DEI Modus*
laudandi modos, & gratias agendi. *DEVM*

Laudandi primus hic est, ut sicuti *laudan-*
Cantico suo tres pueri in fornace *di.*

Babylonica excitarunt omnes res
creatas ad laudem *DEI*, sic invitentur

ad laudes *DEO* canendas omnes
beati Spiritus, hoc modo: *Benedi-*

te Angeli Domini Domino, laudate,
& superexaltate eum in sacula. Bene-

dicite Seraphini Domini Domino, &c.
Et sic omnes deinceps ordines, us-

que ad Tutelares Ecclesiæ, Regno-

rum, Provinciarum, Episcopatuû,
Religionum, hominum singulo-

rum, &c. in fine addendo consue-

tam orationem de *SS. Angelis*. Al-

ter modus, priori similis, invocat
hominum beatorum ordines, Pa-

Q 2 triar-

triarcharum, Prophetarum, Apo-
 stolorum, &c. subjuncta oratione
 de omnibus Sanctis. Tertius exci-
 tar in easdem laudes animam suam
 & singulas nominatim facultates
 vires ac sensus, ut, *Benedic memoriam
 mea Domino; lauda, & superexalta
 eum in sacula.* Cum oratione con-
 sueta gratijs Deo agendis. Proqui-
 bus annotavit hunc modum, ad
 instar fertæ rosæ coronæ, hæc for-
 mulâ, ut pro Angelica salutatione
 decies repetantur hæc verba; *Gra-
 tias Deo, & Domino nostro Jesu
 Christo: vel, gaudeo gloriâ tuâ. Deus
 aut alium convenientem affectum
 exprimentia.* Et loco orationis
 Dominicæ, dicatur *Gloria Patri: vel
 Benedicamus Patrem, & Filium, &c.*
 Sic etiam Rosarium neci potest de
 B. M. V. vel de SS. Angelis. Atque
 ista fuerit causa, cur semper corol-
 lam haberet in manibus, quacum-
 que incessit, videlicet ubique con-
 simili se modo exercens.

Et gra-
 tias a-
 gendis.

IV.

IV.

Ad sacrificium longâ se oratione, & multa mortificatione parabat; nec nisi præmissa quotidie Confessione ad illud accedendo. Et cum plerumque ad tres horas partes, aliquando etiam, affluente gratiæ cœlestis, ad tres aut quatuor horas illud produceret, privato in sacello permissus est facere. Ad certa quædam verba cum velisset, singulari pronunciabat eorum cum significatione affectûs, ut cor ei subilire putares in pectore: genua debitis locis, etiam in summo dolore podagræ, flectebat profundissimè. Sub commemoratione vivorum ac defunctorum, ardebat facies, aliàs pallida, manabant occupabantur gemitus ac suspiria, totus tremebat ex reverentia Christi præsentis. Tanta fuit interdum vehementia motuum animi, ut qui ministrabant ei, timerent, ne vitam

*Sacrifici-
cui quo-
modo
perege-
rit.*

Q 3 vitam

vitam ante Sacrum absolveret
 quod ipsemet non obscure signifi-
 cavit cuidam dicendo, *DEVM* ali-
 quando in hoc Sacramento sic o-
 stendere se quibusdam, ut si lux il-
 la procederet, eam vivi sustinere
 non possent: quod satis animadu-
 versum est cum dicere à sua experi-
 entia. Et primis quidem annis
 quadraginta nullo die, quo faceret
 licet, hoc intermisit, quacunquē
 valetudine conflictaretur, ardore
 animi superante omnem difficul-
 tatem, sive indumenta sacra so-
 mendī, ponendī; sive standi ad
 aram; sive servandī cæremonias
 divini cultūs præscriptas, etiam
 quando mortuo, quàm viventi si-
 milior, cogeretur decumbere: cum
 enim sacri tempus erat, erigebatur
 robustior seipso: ut adeò nocte na-
 tu Christi consecrata, tria conti-
 nuo Sacra perageret: medicis ad-
 mirantibus, & vim in ea re omni-
 natura

natura majorem agnoscentibus, ut
 eorum testimonio constat. Cùm-
 que frater ejus Andreas, Domini-
 canus, hortaretur eum, ut sibi par-
 ceret, quòd non posset consistere
 pedibus: *Potero, inquit, mi frater:*
DEVS juvabit. Sine me, quia aliam
consolationem non habeo: quod, cùm
 ei semel prohiberet Rector, quòd
 nimis quàm infirmus esset, rogavit
 multis precibus ut liceret saltem, si
 tanta suppeterent vires. Facile im-
 petravit, quòd videretur non futu-
 rum, ut posset. Gavisus ipse rem in
 manu DEI relictam, facile obtinuit
 a DEO vires: potuit, surrexit, fecit
 satis desiderio suo. Cùm autem
 Deo placuisset, ut jam omnino pro-
 egroto se gereret, & Sacrificio su-
 perfederet, sub sacro alterius, quod
 in arà apud eum seorsim excitata
 fiebat, quotidie divino pane refe-
 ctus, prolixas DEO gratias egit, &
 confusus est, se tum non sentire, quos
 Q 4 patie-

patiebatur, dolores, sive id ex animi contentione provenit, sive ex efficitate cœlestis alimenti, cui in alterâ vitâ immortalitas corporum à sacris Doctoribus accepta referatur.

V.

Semper fuit memor Dei presentis. Nec solùm in Sacrificio, & Honoris Canonicis, ita ferebatur in DEVM; sed etiam quovis alio tempore, ut verè dici posset, sine intermissione orare. Id enim omnis ejus exterior actio, motus, vultus, compositio & sermo docebat, cum oculos & manus tollebat in cœlum, amore plenas emittebat voces, repetebat sententias è sacris litteris, potentiam, bonitatem, aut sapientiam DEI commendantes; ex obvijs rebus dulces hauriebat sensus; cum denique à se ipso velut abreptus incedebat etiam per vias publicas, aliud non erat cogitare, quàm illum præsentem versari cum

DEO,
conserv
retulit i
primus
cundatu
simul co
idem
posse. P
tùm circ
vit, & m
ait quan
boni hab
suâ, ra
Priori m
mille fui
Deo ver
dormitu
alia om
habebat
contra la
ta verò
invenit
divitijs i
in qua I
DEO

Deo, Et ejus quidem præsentia
 conservandæ varios ipse modos
 reculit in suum Commentarium;
 primus erat, ut cogitaret se cir-
 cundatum Deo, sic tamen, ut non
 simul consideraret eum intra se;
 id enim principio videbatur sibi nõ
 posse. Postea verò DEVM non tan-
 tum circa se, sed etiam intra se agno-
 vit, & magno cum gaudio intelle-
 xit quantum thesaurum omnis
 boni haberet in corpore, & animâ
 suâ, tanquam in vasis fictilibus.
 Priori modo Divinæ præsentia si-
 mile fuit, cum sibi videbatur in
 Deo versari, velut in domo, in quâ
 dormitur, comeditur, studetur,
 alia omnia fiunt. Atque hanc sibi
 habebat pro arce, ac domo refugij
 contra latrones, frigus & æstum: in
 ea verò multas ædes ac mansiones
 invenit; unam omnipotentia, cum
 divitijs infinitis & inæstimabilibus,
 in qua DEVS ostendit, quid ipse

*Primus
 modus
 præsentia
 DEI.*

rubricæ

Q 5 possit,

possit, & quid ejus amici: janua
ad hanc esse dixit *confidentiam* in
DEO. *Introibo in potentias Domini.*
Alteram *sapientia*, instructam ad
mirandis operibus, consilijs, judi-
cijijs: ad eam per *humilitatem* in-
trandum: quia *revelantur ea par-*
vulis. Tertiam *bonitatis & amoris* in-
finiti: in hac anima inflammatur,
unitur, transformatur, inebriatur
ingressus in eam est *obedientia*. Et
hæc sunt illa *cellaria*, in quæ Spon-
ca nit se introductam à DEO. De
his ita copiosè, sapidè, & sæpe lo-
qui solebat, ut appareret cum sem-
per in ijs versari, & agere omnia.
quod inter alios amplissimis verbis
Dominus Hieronymus de Avella-
neda testatum reliquit.

VI.

*Alius
modus.*

Alio modo DEVM *circa se* agno-
scebat, quo quis in tenebris fami-
liariter agit cum amico, quem etiam
non videat, nec tangat, novit ta-
men

men esse præsentem : & hoc aiebat
 esse, quod S. Dionysius monet, ut
 intramus in *divinam caliginem*.
 Quâ ratione fere etiam in Sacra-
 mento, sub specie panis & vini
 Christum, & cum eo quidquid di-
 vinum est, credentes adesse, varia
 pro affectu & necessitate miscemus
 colloquia. Dulcis est etiam hic *Tertius*
 modus, quo DEVM omnia seipso *modus,*
 complementem agnoscimus; ita e-
 nim est intra nos, ut & nos in ipso,
 veluti pisces in aqua, vivamus, mo-
 reamur, & simus: (& ut ipse loqui-
 tur) portemur ab eo, velut infans
 in utero. *Et qui manet in charitate,*
in DEO manet, & DEVS in eo: ubi
 non tantum petitionibus nostris
 est locus, sed etiam gaudio, laudi-
 bus, gratulationi, & omnibus, quæ
 suggerit amor. Quod autem Lu-
 dovicus DEVM semper, & circa, &
 intra se præsentem intellexerit, in-
 tæ colligere est, quod etiam de re
 non

non difficili interrogatus ab aliquo, clausit oculos, ut cogitatione ad DEVM recurrere disceret ab eo, quid responderi placeret. Idem indicarunt ignita illa suspiria, quæ jaculabatur frequenter. *Amen te, sicut amor à te. O anima mea, ama amorem, ab aeterno te amantem. O mende mihi Domine, charitatem tuam, & amorem tuum da mihi. O Domine, aufer à me, quidquid obstat, ne tibi plene uniar. O dulcissime JESU, fac me diligere crucem tuam, ut melius impleam voluntatem tuam. O amantissime JESU, fac me diligere paupertatem, opprobria, dolores & labores, ut sine ulla impedimento placeam voluntati tuae. O Trinitas beatissima, rege memoriam, illustra intellectum, inflamma voluntatem, adjuva impotentiam meam, ut totus tibi plene uniar. Domine JESU, da mihi pro amore prospera mundi despicere, & nulla ejus adversa formidare. O anima mea, cogita, quæ Domini sunt,*

sunt, quomodo placeas DEO. Hæc ex
tius Commentario referenda pu-
tavi.

VII.

Vbi annotavit alium adhuc mo-
dum, quo DEVM instar lucis præsen-
tem quis habeat; ac de isto intel-
lexit hæc verba; *Lux in tenebris*
lucet, & tenebræ eam non comprehen-
derunt. Sol, inquit, est fons lucis.
Noster Sol DEVS est. Noster Sol Chri-
stus est. Hunc ait quotidie descēde-
re in terram, sed occultum forma
panis & vini: quia apertum nemo
posset intueri, nemo auderet attin-
gere? *Ista nubes nobis abscondit Solem,*
non tamen radios eius, quibus mundi
huius cōpendiarij, qui est homo, hemis-
spharicum illustrat. Cū autem tria
sint luminū permanentiū genera,
Naturæ, Fidei, Scientiæ acquisitæ
per industriam, quâ uti possumus,
quando volumus: addit in Com-
mentario, quartum genus id esse,
quod menti hominis interdum il-
lucet,

lucet, juxta illud: *Illuxerunt coruscationes tuae orbi terra: vidit, & commota est terra.* Est enim instar flammæ, quæ tempore calido noctu coruscat, inter nubes, tam densè, tam copiosè, ut dies clara videri possit, ac dicat homo propter has illustrationes & inspirationes; *Nox illuminatio mea in delicijs meis, quia tenebrae non obscurabuntur à te, & nox sicut dies illuminabitur.* Has coruscationes notavit fieri sub actione quacunque, sive Psalmos canat homo, sive lectioni librorum, sive studijs literarum, sive alteri rei cuiuscunque det operam: etiam in mensa, in lecto, inter opera manuum affulgent; manè præsertim, dum expergiscatur homo, **D E V S** expectat, ut experrectum occupet bonis affectionibus. Solet autem lux hæc jam docere aliquid è sacris libris, aliàs id, quod lectum est alibi: venit aliquando cum commotione,

one vel admiratione magnâ, cum
libilo, delectatione tranquilla,
dulcibus cum lachrymis. Hæc ille
horum experientissimus annota-
vit, è quibus apparet, quàm fami-
liariter DEO sit usus.

VIII.

Quantas autem ex ea necessitu- *Consola-*
dine consolationes acceperit, non *tiones ex*
omittam ex ejusdem annotatio- *familiaritate*
nibus referre. Tria consolationum *Dei.*
genera ordinariè, in oratione, &
interdiu scripsit expertum se. Pri-
mum erat in sensu divinæ Bonita-
tis, Omnipotentia, Sapientia ac
presentia DEI, vel alicuius bene-
ficii communis, aut privati: qui sen-
sus accidere solebat cum admira-
tione, lætitiâ, gratiarum actione,
amore, submissione animi, simili-
ter alio motu: qui nonnunquam
impit in externas laudes DEI, &c.
quâdo cum satietate animi qua-
dam, & impletione votorum ejus;
quod

quod ex amore & confidentia nā
scitur. Ita DEVS illi dicebat se dare
centuplum, quod promisit in hac
vita. Interdum dilaudando beni-
gnitatem DEI, tam boni sui Patris,
amici, Pastoris, &c. Aliās cum de-
siderio, ut omnes DEVM agnoscat.
Atque hic sensus tam potens in
Ludovico fuit nonnunquam, ut
ipso teste, nisi remitteret, ultra su-
stinere non posset. Alterum solā-
tiorum genus fuit in intelligentiā
eorum, quæ suā DEVS nos scripturā
docuit; unde vel prior sensus, vel
etiam novus excitatur, augetur, ac
diutius permanet. Vltimum genus
in nova veritatis notæ illustratione
ac ponderatione consistit, Philo-
sophus *agnitiones* appellat, ubi no-
vo argumento, comparatione,
similitudine, rebus, auditu, visu,
lectione novè acceptis, augetur.
vel sensus è discursu, vel è sensu
discursus; ut adeò nova videatur

Devotio
antea
maxim
ni motu
C
NOTA
LUDOV
SACT

Q Va
in
sape à
Lux ad c
eos, q
amor DE
omni suc
ere sui,
amor cru
flagrans
DEI, & fa
quidem f
interposi
tum DEI

rel

antea non ignotæ, agnitio, quæ
ravissimum & efficacissimum ani-
mi motum efficit.

CAPUT IX.

VOTA AC DEVOTIONES
LUDOVICI ERGA VENERABILE
SACRAMENTUM, AC
DEIPARAM.

I.

Quatuor sunt, quæ maximè
in votis habuit Ludovicus,
ut scilicet à Deo obnixiùs contendit:
Lux ad cognoscendum seipsum,
& eos, quorum curam habebat:
Amor Dei purus & ardens, absque
omni suo emolumento: Odium
carne sui, voluptatis, honoris; &
amor crucis, doloris, cõtemptûs:
flagrans denique studium gloriæ
Dei, & salutis aliorum. Et primum
quidem speravit se consecuturum
interpositione gratiæ, ac merito-
rum Deiparæ; alterum Sponsi il-
lius,